

raba interneta v Sloveniji

Aktivnosti, spretnosti in nevarnosti na internetu 2008 (#88)

avtorji: dr. Vasja Vehovar,
Tina Činkole,
Tina Kozic

Ljubljana, januar 2010

Center za metodologijo in informatiko
Fakulteta za družbene vede,
Univerza v Ljubljani

e-mail: info@ris.org
internet: <http://www.ris.org>

UVOD

V poročilu analiziramo tri tematske sklope, povezane z rabo interneta – aktivnosti, spretnosti in nevarnosti na internetu.

Prvi sklop zadeva *aktivnosti* na internetu, kjer pod drobnogled vzamemo to, za kaj posamezniki najpogosteje uporabljajo internet. Poročilo podaja pregled spletnih aktivnosti v Sloveniji in EU, kjer skušamo potegniti določene vzporednice in poiskati razlike in podobnosti.

V drugem sklopu se ukvarjamo s *spretnostmi* pri uporabi interneta, kjer analiziramo, v kolikšni meri uporabniki zaupajo lastnim spretnostim glede uporabe interneta.

Zadnji, tretji sklop, zadeva *nevarnosti na internetu*, kjer smo uporabnike spraševali, katere vsebine se jim zdijo najbolj problematične.

KLJUČNE UGOTOVITVE

Telefonska anketa RIS (n=878), izvedena julija 2008, je dala naslednje glavne ugotovitve:

- Pri uporabi interneta za **specifične spletne strani in storitve** se je izkazalo, da internet najpogosteje v tipičnem mesecu uporabljajo za gledanje videoposnetkov (vsaj enkrat 80% uporabnikov oz. približno 850,000 posameznikov) ter obiskovanje strani s športno vsebino (vsaj enkrat 69% uporabnikov oz. 730,000 oseb). Na drugi strani najmanj uporabnikov internet v tipičnem mesecu uporablja za branje

elektronskih knjig ter obiskovanje erotičnih strani (oboje vsaj enkrat 33% uporabnikov oz. 350,000 oseb).

- Ko gre za **komunikacijo in zabavo** daleč največ uporabnikov internet v tipičnem mesecu uporablja za elektronsko pošto (vsaj enkrat 94% uporabnikov oz. več kot milijon posameznikov), na drugem mestu pa so programi za takojšnje sporočanje (vsaj enkrat 56% uporabnikov oz. 590,000 oseb). Najmanj pogosto v tipičnem mesecu uporabljajo klepetalnice in obiskujejo bloge (oboje vsaj enkrat 42% uporabnikov oz. približno 450,000 posameznikov).
- **Pri primerjavi Slovenije z ostalimi evropskimi državami** se izkaže, da Slovenci internet uporabljamo pogosteje kot ostali za sledeče aktivnosti: izobrazbene namene; iskanje informacij in komunikacijo z državnimi organi; prodajo blaga oz. storitev; branje, prenašanje spletnih revij in časopisov; poslušanje spletnega radia in gledanje spletne TV ter za predvajanje in prenašanje glasbe, iger. Raba interneta za večino aktivnosti se v EU vsako leto povečuje, to velja tudi za Slovenijo.
- Uporabnikom se zdita največji **nevarnosti** na internetu otroška pornografija, spolna zloraba otrok, pedofilija (povprečna ocena 4.4 na lestvici 1-5) ter pornografske vsebine (4.1). Kot najmanjšo nevarnost zaznavajo spletne igralnice, kazinoje (3.3). V splošnem vse nevarnosti dosegajo visoke povprečne ocene, tj. nad 3.
- Ko gre za **zaupanje lastnim spretnostim** pri uporabi interneta, uporabniki najbolj zaupajo svoji sposobnosti pripenjanja datotek k elektronskemu sporočilu (povprečje 2.4 na skali 1-3) ter iskanju zelene informacije na internetu (2.3). Najmanj zaupajo svojim sposobnostim

pri uporabi interneta za telefonske pogovore (1.8) in postavitvi spletne strani (1.7).

- Za delo z računalnikom se uporabnikom zdita najuporabnejša načina učenje s pomočjo družinskih članov ali prijateljev ter učenje s poskusi in napakami (oboje s povprečjem 3.7 na skali 1-5). Najmanj uporabno je po mnenju anketirancev učenje s pomočjo tiskanih priročnikov (2.9).

KAZALO VSEBINE

UVOD.....	2
KLJUČNE UGOTOVITVE.....	2
1. AKTIVNOSTI NA INTERNETU.....	6
1.1. RIS 2008.....	6
1.2. SURS 2008.....	8
1.3. Podatki Eurostat – časovna primerjava.....	11
2. NEVARNOSTI NA INTERNETU.....	32
3. SPRETNOSTI PRI UPORABI INTERNETA.....	37
4. UPORABNOST RAZLIČNIH NAČINOV UČENJA ZA DELO Z RAČUNALNIKOM. .	40
5. PRILOGE.....	43
5.1. Metodologija.....	43
5.1.1. Priprava vzorca in zbiranje podatkov.....	43
5.1.2. Merski inštrument.....	44
5.2. Opis vzorca.....	44
6. KAZALO TABEL.....	46
7. KAZALO SLIK.....	47

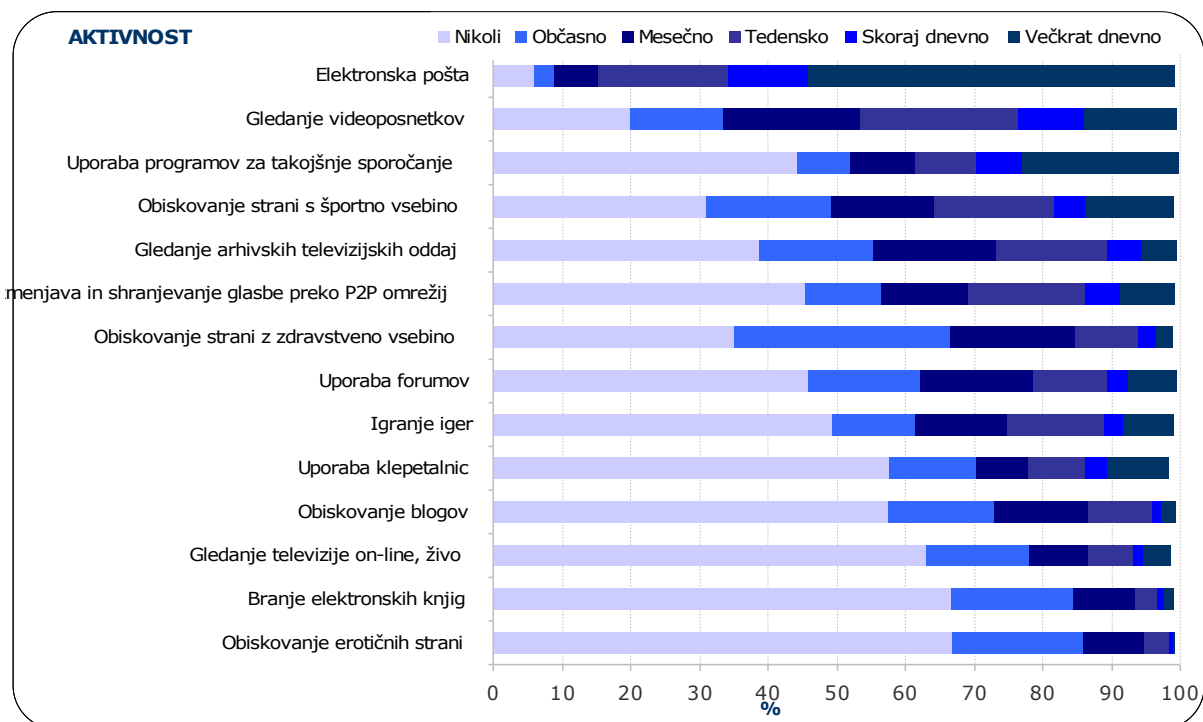
1. AKTIVNOSTI NA INTERNETU

1.1. RIS 2008

Najprej smo anketirance povprašali kako pogosto v tipičnem mesecu internet uporabljajo za posamezne aktivnosti. Kot kaže spodnja tabela, najpogosteje uporabljajo *elektronsko pošto* (54% večkrat dnevno in le 6% nikoli v tipičnem mesecu); sledi *gledanje videoposnetkov* (13.5% večkrat dnevno in le 20% nikoli) in *obiskovanje strani s športno vsebino* (13% večkrat dnevno in 31% nikoli). Najmanj pogosta je uporaba interneta za *obiskovanje erotičnih strani* (67% nikoli) in *branje elektronskih knjig* (67% nikoli in le 1.4% večkrat dnevno).

Tabela 1: Pogostost rabe interneta za določene storitve v tipičnem mesecu – frekvenčna porazdelitev (vir podatkov: RIS 2008)

NAMEN	POGOSTOST RABE INTERNETA ZA DOLOČEN NAMEN V TIPIČNEM MESECU								Skupaj	
	1 – Nikoli	2 – Enkrat	3 – Občasno	4 – Mesečno	5 – Tedensko	6 – Skoraj dnevno	7 – Večkrat dnevno	N	%	
	%	%	%	%	%	%	%			
Elektronsko pošto	5.8	0.6	3.1	6.4	18.7	11.8	53.6	552	100	
Gledanje videoposnetkov	20.1	0.4	13.2	20	23.1	9.7	13.5	552	100	
Obiskovanje strani s športno vsebino	31.1	0.9	18.1	15	17.4	4.5	13	552	100	
Uporaba programov za takojšnje sporočanje	44.3	0.2	7.8	9.2	9.1	6.6	22.8	551	100	
Gledanje arhivskih televizijskih oddaj	38.8	0.5	16.5	17.9	16.2	4.9	5.2	552	100	
Izmenjava in shranjevanje glasbe preko P2P omrežij	45.5	0.8	11	12.6	17.1	5	8	552	100	
Igranje iger	49.3	1	12.2	13.4	14	2.8	7.4	552	100	
Uporaba forumov	45.8	0.4	16.2	16.6	10.9	2.9	7.2	552	100	
Obiskovanje strani z zdravstveno vsebino	35	1.3	31.5	18.1	9.3	2.6	2.3	550	100	
Uporaba klepetalnic	57.7	1.5	12.6	7.6	8.2	3.4	8.9	552	100	
Obiskovanje blogov	57.5	0.7	15.4	13.6	9.4	1.2	2.1	549	100	
Gledanje televizije on-line, živo	63.1	1.4	15	8.4	6.6	1.6	3.9	552	100	
Branje elektronskih knjig	66.6	1.1	17.9	8.8	3.5	0.8	1.4	552	100	
Obiskovanje erotičnih strani	66.8	0.7	19	9	3.5	0.8	0.2	552	100	

Slika 1: Frekvenčna porazdelitev pogostosti rabe interneta za posamezne namene (vir podatkov: RIS 2008)

Analiza pogostosti rabe interneta za posamezne namene glede na demografske spremenljivke pokaže naslednje:

- **Glede na spol** je razvidno, da moški internet pogosteje uporabljajo za vse naštetе namene z izjemo *obiskovanja strani z zdravstveno vsebino*, *elektronsko pošto* in *klepetalnice*. Pri pogostosti rabe interneta pri programih za takojšnje sporočanje razlik glede na spol ni.
- **Primerjava po starosti** pokaže, da so najaktivnejši posamezniki, stari med 16 in 24 let, edina izjema je *obiskovanje strani z zdravstveno vsebino*, kar najpogosteje počno tisti med 35 in 44 leti. Najmanj pogosto internet za naštetе namene uporabljajo najstarejši (nad 55 let), izjema je *obiskovanje strani z zdravstveno vsebino*. Tudi najmlajši (od 10 do 15 let) internet za naštetе aktivnosti uporabljajo manj pogosto. V splošnem večinoma velja, da z naraščanjem starosti pogostost rabe interneta za naštetе namene upada.

- Analiza po izobrazbe in regiji razkrije, da ni skupine, ki bi bila aktivnejša oz. manj aktivna od ostalih pri rabi večine naštetih namenov.

1.2. SURS 2008

O uporabi interneta za različne aktivnosti respondente sprašujejo tudi raziskave SURS (oz. Eurostat) o uporabi IKT v gospodinjstvih in po posameznikih. V tem poglavju primerjamo rezultate za nekatere primerljive aktivnosti. Na tem mestu naj opozorimo, da je pri primerjavi potrebno upoštevati, da do določenih odstopanj prihaja v prvi vrsti zaradi razlike v zastavljenem vprašanju. Referenčno časovno obdobje v raziskavi RIS je bilo »tipični mesec«, medtem ko SURS sprašuje po uporabi v »zadnjih 3 mesecih«.

Kot je razvidno iz spodnje tabele, je največ posameznikov (skoraj 50% populacije oz. 83% rednih uporabnikov interneta) uporabljalo internet za pošiljanje ali prejemanje e-pošte, na drugem mestu je branje spletnih forumov (29% celotne populacije oz. 49% rednih uporabnikov interneta). Najmanj je posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih internet uporabljali za pošiljanje sporočil v spletne klepetalnice (9% celotne populacije oz. 15% rednih uporabnikov interneta).

Tabela 2: Pregled deležev posameznikov, ki so uporabljali internet za določene namene v letu 2008 (vir podatkov: SURS 2008)

NAMEN RABE	% celotne populacije*	% rednih upor. Interneta**	Abs. št.
Pošiljanje ali prejemanje e-pošte	48.5	83.1	824,340
Branje spletnih forumov	28.9	49.4	490,334
Neposredno sporočanje	23.6	40.4	400,533
Gledanje spletne TV	20.5	35.1	348,406
Branje blogov	17.4	29.8	295,580
Peer-to-peer izmenjava datotek	16.4	28.1	279,173
Igranje omrežnih iger	10.8	18.5	183,320
Pošiljanje sporočil v spletne klepetalnice	8.9	15.3	151,930

OPOMBE: *celotna populacija zajema osebe, stare med 10 in 74 let;

** redni uporabniki interneta so definirani kot tisti, ki so internet uporabljali v zadnjih treh mesecih.

Če podatke SURS primerjamo s podatki RIS (v spodnji tabeli) opazimo, da so odstotki, dobljeni z RIS raziskavo, povsod višji kot pri SURS. Do razlike pride zaradi drugačnega načina zbiranja podatkov (pri SURS gre za terensko anketiranje, pri RIS za telefonsko), tako so posledično ocene SURS nižje od ocen RIS. Hkrati je razlika tudi pri samih formulacijah vprašanj – npr. vprašanje, ki zadeva bloge, se pri RIS nanaša na obiskovanje, pri SURS pa na branje; zopet torej lahko rečemo, da je definicija RIS tu širša. Na drugi strani so nekatera vprašanja pri RIS raziskavi zastavljena tudi ožje – tako je npr. vprašanje, ki se nanaša na spletne forumu, saj zadeva uporabo, medtem ko pri SURS zajema branje.

Vse to pomeni, da gre pri primerjavi predvsem za to, da se prepozna, za katere aktivnosti posamezniki najpogosteje uporabljajo internet. Kot je razvidno, je daleč najpopularnejša aktivnost prejemanje oz. pošiljanje e-pošte (po SURS podatkih 83% uporabnikov, po RIS 94%), popularna je tudi uporaba programov za neposredno sporočanje (po SURS podatkih 24% uporabnikov, po RIS 56%). Na drugi strani se podatki RIS in SURS bolj razlikujejo pri tem, katere aktivnosti so najmanj popularne. Glede na RIS podatke je to namreč gledanje televizije on-line, v živo (37% uporabnikov), medtem ko je to po podatkih SURS četrti najpopularnejši namen rabe interneta (35% uporabnikov). SURS podatki kažejo, da posamezniki internet najmanj pogosto uporabljajo za klepetalnice (15% uporabnikov), ta aktivnost je med manj popularnimi tudi po podatkih RIS (na 6. mestu od 8 aktivnosti). Je pa npr. igranje iger, ki je po podatkih SURS druga najmanj popularna aktivnost (torej na 7. mestu), po podatkih RIS veliko višje (na 4. mestu). Skratka, primerjava je bolj kot ne posredna ter omogoča le grobo prepoznavanje tega, za katere namene Slovenci najpogosteje uporabljajo internet.

Tabela 3: Pregled deležev posameznikov, ki so vsaj enkrat uporabili internet za določene namene v letu 2008 (vir podatkov: RIS 2008)

NAMEN RABE	% celotne populacije*	% rednih upor. interneta*	Abs. št.
E-pošta	59.2	94.2	1,005,917
Uporaba programov za takojšnje sporočanje	34.9	55.7	593,015
Izmenjava in shranjevanje glasbe preko P2P omrežij	34.3	54.5	582,820
Uporaba forumov	34.0	54.2	577,722
Igranje iger	31.9	50.7	542,039
Uporaba klepetalnic	26.6	42.3	451,983
Obiskovanje blogov	26.5	42.5	450,284
Gledanje televizije on-line, v živo	23.2	36.9	394,211

OPOMBE: *celotna populacija zajema osebe, stare med 10 in 74 let;

** redni uporabniki interneta so definirani kot tisti, ki so internet uporabljali v zadnjih treh mesecih.

1.3. Podatki Eurostat – časovna primerjava

Poglavje ponuja pregled rabe interneta za določene namene med leti in med državami EU glede na podatke Eurostat. Analizirani so vsi nameni rabe, ne samo tisti, ki so vsaj delno primerljivi z nameni, ki smo jih našli v naši raziskavi.

V splošnem je viden trend naraščanja uporabe interneta v evropskih državah za večino aktivnosti, to velja tudi za Slovenijo. Izkazalo se je, da je Slovenija pri več kot polovici aktivnosti (pri 11 od 20) vsaj na evropskem povprečju, če ne že nad njim. Slovenija je nad povprečjem EU27 pri naslednjih aktivnostih:

- formalizirane izobraževalne aktivnosti;
- po-izobraževalne tečaje;
- iskanje informacij na spletnih straneh državnih organov;
- interakcijo z državnimi organi;
- predvajanje ali prenašanje glasbe, iger;
- branje, prenašanje spletnih revij, časopisov;
- prodajo blaga, storitev ter
- poslušanje spletnega radia ali gledanje spletne televizije.

Slovenija je na evropskem povprečju kar se tiče spodnjih aktivnosti:

- prenašanje uradnih obrazcev;
- iskanje informacij, povezanih z zdravjem ter
- prenašanje programov.

Povsod drugje Slovenija zaostaja za evropskim povprečjem, vendar nikjer zaostanek ni izjemno velik. Poglejmo sedaj še za vsako aktivnost posebej, kam se uvršča Slovenija ter v katerih državah je delež oseb, ki internet uporabljajo za posamezne namene, najvišji oz. najnižji.

Delež posameznikov, ki so internet v zadnjih 3 mesecih uporabili za **prejemanje ali pošiljanje elektronske pošte**, v državah EU narašča vse od leta 2004. Odstotek je najvišji v državah Zahodne Evrope in Skandinavije, nizek pa je v Romuniji (leta 2008 le 24%), Bolgariji (leta 2008 28%) ter Grčiji (leta 2008 26%). Najvišji je na Nizozemskem in Norveškem (v obeh državah leta 2008 82%) ter Švedskem (leta 2008 78%). Delež posameznikov, ki so internet uporabljali za e-pošto, se je v Sloveniji v vseh letih višal, in sicer je bilo leta 2004 takih 29%, leta 2005 36%, 2006 42%, 2007 44% ter leta 2008 47% oseb. S tem je bila Slovenija v vseh letih, razen v letu 2006, pod evropskim povprečjem, lahko tudi rečemo, da je zaostanek približno enak v vseh letih.

Tabela 4: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za *pošiljanje ali prejemanje e-pošte* v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008)

	2004	2005	2006	2007	2008
Islandija	73	75	77	80	ni pod.
Nizozemska	ni pod.	73	76	79	82
Norveška	66	68	72	76	82
Švedska	64	67	74	69	78
Danska	65	69	74	74	76
Finska	62	63	67	71	74
Luksemburg	59	63	65	71	74
Nemčija	51	ni pod.	60	64	67
Velika Britanija	53	57	53	61	66
Avstrija	45	48	53	54	63
Belgija	ni pod.	49	54	60	62
Slovaška	38	42	42	50	58
Francija	ni pod.	ni pod.	34	48	57
Estonija	39	49	49	54	54
Irska	27	31	45	48	53
EU27	37	42	42	48	53
Madžarska	20	31	37	47	53
Češka	27	27	37	42	51
Latvija	25	33	41	46	49
Slovenija	29	36	42	44	47
Španija	31	34	37	42	46
Malta	ni pod.	32	31	40	43
Litva	23	26	32	39	42
Poljska	19	24	27	32	38
Portugalska	24	26	29	33	36
Italija	ni pod.	26	29	31	34
Ciper	24	23	25	30	30
Bolgarija	14	ni pod.	19	25	28
Grčija	15	14	17	21	26
Romunija	10	ni pod.	16	20	24

Glede na delež posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih uporabljali internet **za komunikacijo**, je Slovenija v vseh letih pod evropskim povprečjem. Največ oseb internet za komunikacijo uporablja na Nizozemskem in Norveškem (v letu 2008 83% populacije); najmanj pa v Grčiji (leta 2008 28%). Sicer v splošnem velja, da posamezniki internet vedno pogosteje uporabljajo tudi za komunikacijo, saj delež skozi leta narašča.

Tabela 5: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za *komunikacijo* v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008)

	2004	2005	2006	2007	2008
Islandija	75	78	82	82	ni pod.
Nizozemska	ni pod.	74	76	80	83
Norveška	66	69	73	78	83
Švedska	65	69	75	70	79
Danska	65	70	75	75	78
Luksemburg	60	64	66	73	76
Finska	63	63	68	72	75
Nemčija	52	ni pod.	62	66	68
Velika Britanija	54	57	54	63	67
Belgija	ni pod.	ni pod.	55	61	63
Avstrija	46	49	54	55	63
Slovaška	42	44	44	52	61
Francija	ni pod.	ni pod.	36	51	61
Estonija	39	51	52	56	57
EU27	ni pod.	44	44	50	55
Madžarska	22	34	40	49	54
Irska	28	31	45	49	53
Latvija	27	36	43	49	53
Češka	ni pod.	27	38	43	53
Španija	ni pod.	ni pod.	39	44	49
Slovenija	31	37	42	45	48
Litva	25	27	34	41	46
Malta	ni pod.	33	34	42	44
Poljska	24	30	34	38	42
Portugalska	25	27	30	35	37
Italija	ni pod.	27	30	32	35
Ciper	25	24	26	31	32
Bolgarija	15	ni pod.	23	28	31
Grčija	16	14	18	22	28
Romunija	ni pod.	ni pod.	18	21	26

Kar se tiče uporabe interneta za **formalizirane izobraževalne aktivnosti**, je Slovenija nad evropskih povprečjem (leta 2006 v Sloveniji 16% populacije, v EU27 le 8%). Tudi sicer je Slovenija visoko glede na to aktivnost, saj so pred njo le Nizozemska (leta 2006 17%), Finska (leta 2006 24%) in Velika Britanija (leta 2006 18%). Sicer najmanj oseb uporablja internet za formalizirano izobraževanje v Romuniji (leta 2006 le 2%). Zanimivo je tudi, da se delež oseb, ki internet uporabljajo za to aktivnost, ne viša strmo oz. ostaja v veliko državah na isti ravni.

Tabela 6: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za *formalizirane izobraževalne aktivnosti (šola, univerza itd.)* v državah EU v letih 2004 - 2006 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008)

	2004	2005	2006
Finska	20	22	24
Velika Britanija	17	16	18
Nizozemska	ni pod.	17	17
Slovenija	10	16	16
Litva	20	14	14
Danska	14	14	14
Nemčija	12	ni pod.	12
Luksemburg	14	14	12
Belgija	ni pod.	13	12
Malta	ni pod.	10	12
Ciper	10	9	12
Madžarska	10	11	10
Avstrija	8	9	10
Islandija	6	7	9
Irska	7	6	9
EU27	9	9	8
Latvija	9	9	8
Češka	1	1	8
Italija	ni pod.	6	7
Grčija	8	3	7
Estonija	21	6	6
Portugalska	6	6	6
Slovaška	8	6	5
Švedska	4	5	5
Norveška	3	4	5
Bolgarija	3	ni pod.	4
Španija	7	6	4
Poljska	4	5	4
Romunija	1	ni pod.	2
Francija	ni pod.	ni pod.	ni pod.

V povprečju posamezniki v EU interneta ne uporabljajo pogosto za **izobraževalne tečaje, povezane z zaposlitvenimi možnostmi** (v letu 2006 v EU27 le 8% oseb), Slovenija je tudi pri tej aktivnosti nekaj pod evropskim povprečjem (leta 2006 6%). Izstopajo Nemčija (leta 2006 20%), Litva (leta 2006 16%), Luksemburg (leta 2006 13%) ter Velika Britanija (leta 2006 21%).

Tabela 7: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za *izobraževalne tečaje, povezane z zaposlitvenimi možnostmi* v državah EU v letih 2004 - 2006 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2006)

	2004	2005	2006
Velika Britanija	18	21	21
Nemčija	13	ni pod.	20
Litva	ni pod.	13	16
Luksemburg	23	13	13
Češka	1	1	9
Nizozemska	ni pod.	7	8
EU27	8	7	8
Italija	ni pod.	6	6
Islandija	5	5	6
Danska	4	5	6
Slovenija	4	5	6
Irska	4	3	6
Latvija	4	5	5
Ciper	3	2	5
Romunija	1	ni pod.	4
Malta	ni pod.	3	4
Slovaška	9	3	4
Finska	3	3	4
Bolgarija	2	ni pod.	3
Madžarska	6	7	3
Španija	6	4	3
Norveška	2	3	3
Estonija	ni pod.	3	2
Grčija	4	3	2
Švedska	2	3	2
Belgija	ni pod.	2	2
Avstrija	1	2	2
Portugalska	1	1	1
Poljska	1	0	0
Francija	ni pod.	ni pod.	ni pod.

Prav tako internet ni pogosto v rabi kar se tiče **nadaljevalnih izobraževalnih tečajev**, saj ga je leta 2006 za ta namen uporabljalo le 8% Evropejcev. Slovenija je v tem letu nekaj nad tem povprečjem (9%), medtem ko je bila leta 2005 odstotek enak kot v povprečju v EU27 (5%), leta 2004 pa nižji (4% proti 9%). Zopet izstopajo države, ki smo jih omenili že zgoraj, pri uporabi za tečaje povezane z zaposlitvijo, edina izjema je Luksemburg, kjer je ta odstotek močno nižji (leta 2006 namreč le 3% oseb).

Tabela 8: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za *po-izobraževalne tečaje* v državah EU v letih 2004 - 2006 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2006)

	2004	2005	2006
Nemčija	21	ni pod.	28
Litva	ni pod.	13	16
Velika Britanija	13	ni pod.	12
Slovenija	4	5	9
Češka	1	1	9
EU27	9	5	8
Ciper	5	4	8
Danska	5	6	7
Nizozemska	ni pod.	6	5
Madžarska	4	6	5
Italija	ni pod.	5	5
Finska	6	7	4
Irska	2	3	4
Islandija	2	3	4
Malta	ni pod.	4	3
Grčija	5	4	3
Luksemburg	4	4	3
Belgija	ni pod.	3	3
Španija	ni pod.	3	3
Avstrija	3	3	3
Latvija	2	3	3
Švedska	2	3	3
Norveška	1	2	3
Estonija	ni pod.	2	2
Bolgarija	0	:	1
Poljska	1	1	1
Portugalska	1	1	1
Slovaška	1	1	1
Romunija	0	ni pod.	0
Francija	ni pod.	ni pod.	ni pod.

V povprečju je v letu 2008 vsak peti Evropejec uporabljal internet za **pridobitev informacij s spletnih strani državnih organov**, delež posameznikov, ki internet uporabljajo za ta namen, se vse od leta 2004 viša. Slovenija je pri tej aktivnosti nad evropskim povprečjem, natančneje, leta 2004 in 2005 je bila še pod povprečjem EU27, od leta 2006 pa vedno nekaj nad njim. Pri uporabi interneta za ta namen zopet izstopajo Skandinavske države, predvsem Norveška (leta 2008 55%) ter tudi Islandija. Zelo nizek je odstotek posameznikov, ki internet rabijo za ta namen, v Romuniji (leta 2008 8%), Bolgariji (6%) in Grčiji (9%).

Tabela 9: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za pridobitev informacij s spletnih strani državnih organov v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008)

	2004	2005	2006	2007	2008
Norveška	37	46	52	55	55
Islandija	56	50	55	54	ni pod.
Nizozemska	ni pod.	41	46	49	48
Finska	43	45	40	43	46
Švedska	36	49	ni pod.	47	45
Luksemburg	36	38	36	44	42
Danska	42	ni pod.	39	58	41
Francija	ni pod.	ni pod.	24	37	41
Avstrija	18	25	29	24	36
Estonija	14	29	27	27	33
Nemčija	31	ni pod.	28	39	31
Slovenija	12	18	28	28	29
Španija	22	22	24	25	28
Velika Britanija	20	22	ni pod.	33	26
Slovaška	21	24	27	20	26
EU27	20	21	21	27	25
Madžarska	15	15	14	22	22
Irsk	11	14	21	26	21
Malta	ni pod.	18	14	22	18
Litva	9	11	13	18	18
Ciper	10	11	12	18	15
Portugalska	10	12	14	17	15
Belgija	ni pod.	16	26	21	14
Latvija	12	12	23	17	14
Italija	ni pod.	13	15	15	14
Poljska	12	11	ni pod.	12	14
Češka	3	3	16	14	13
Grčija	7	5	6	9	9
Romunija	2	ni pod.	3	4	8
Bolgarija	4	ni pod.	6	4	6

Za **prenašanje uradnih obrazcev** posamezniki ne posegajo pogosto po internetu, v povprečju je bilo namreč v EU27 takih le 16% oseb. Slovenija je leta 2006 in 2008 nekoliko nad evropskim povprečjem; leta 2004, 2005 in 2007 pa pod povprečjem. Najvišji delež oseb, ki so prenašali uradne obrazce, je na Finskem (leta 2008 32%) in Nizozemskem (leta 2008 31%); najmanj pa v Grčiji, Romuniji (leta 2008 obe 4%) ter Bolgariji (leta 2008 5%). Delež oseb, ki uradne obrazce prenašajo prek interneta, se vsako leto večja.

Tabela 10: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za *prenašanje uradnih obrazcev* v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008)

	2004	2005	2006	2007	2008
Islandija	30	29	37	33	ni pod.
Finska	13	21	29	31	32
Nizozemska	ni pod.	22	27	30	31
Luksemburg	29	32	35	38	30
Norveška	18	24	30	33	30
Francija	ni pod.	ni pod.	14	24	30
Švedska	20	31	ni pod.	29	29
Danska	16	ni pod.	20	37	27
Estonija	14	18	17	21	24
Avstrija	14	11	22	19	23
Irska	9	12	19	22	19
Slovaška	13	13	17	15	19
Madžarska	7	12	11	19	17
Nemčija	14	ni pod.	17	26	16
EU27	9	10	13	18	16
Slovenija	7	9	17	15	16
Španija	12	13	14	14	16
Velika Britanija	7	7	ni pod.	22	14
Litva	6	7	7	12	13
Malta	ni pod.	10	9	17	12
Portugalska	8	8	11	13	12
Ciper	3	5	8	13	10
Italija	ni pod.	9	11	11	10
Poljska	6	6	ni pod.	9	10
Belgija	ni pod.	8	8	11	7
Latvija	4	5	8	7	7
Češka	2	2	8	8	6
Bolgarija	3	ni pod.	4	4	5
Grčija	3	2	1	4	4
Romunija	1	ni pod.	1	3	4

Tudi delež posameznikov, ki internet uporabljajo za **pošiljanje izpolnjenih obrazcev**, iz leta v leta narašča. Leta 2008 je bilo v EU27 v povprečju 12% oseb, ki so internet uporabljale za ta namen, Slovenija je pri tej aktivnosti pod povprečjem (leta 2008 le 7%). Na Nizozemskem (leta 2008 32%) ter v Skandinavskih državah je največ posameznikov, ki internet uporabljajo za pošiljanje izpolnjenih obrazcev, medtem ko jih je najmanj v Bolgariji, Romuniji (leta 2008 v obeh 3%) ter Grčiji (4%).

Tabela 11: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za *pošiljanje izpolnjenih obrazcev* v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008)

	2004	2005	2006	2007	2008
Nizozemska	ni pod.	20	30	33	32
Danska	14	ni pod.	17	33	27
Norveška	8	21	28	26	27
Švedska	11	21	ni pod.	24	26
Francija	ni pod.	ni pod.	12	18	25
Estonija	13	17	17	20	24
Islandija	19	20	27	19	ni pod.
Irska	6	9	14	19	18
Finska	10	11	15	17	18
Luksemburg	21	19	17	21	16
Avstrija	8	12	12	13	14
Portugalska	8	9	11	13	13
Litva	5	6	6	11	13
Velika Britanija	3	5	ni pod.	18	12
EU27	5	6	9	13	12
Slovaška	5	7	7	8	12
Madžarska	4	7	5	13	11
Nemčija	7	ni pod.	9	17	10
Španija	7	6	7	8	9
Malta	ni pod.	6	4	9	7
Slovenija	3	ni pod.	6	6	7
Ciper	1	2	3	10	6
Latvija	4	5	6	6	6
Belgija	ni pod.	4	7	8	5
Italija	ni pod.	4	5	5	5
Poljska	4	3	ni pod.	4	5
Grčija	2	3	2	5	4
Češka	1	1	3	4	4
Bolgarija	3	ni pod.	2	3	3
Romunija	1	ni pod.	1	2	3

V državah EU narašča tudi raba interneta za **interakcijo z državnimi organi** (leta 2005 23%, leta 2008 28%). Slovenija je bila najprej pod evropskim povprečjem, od leta 2006 pa že nad (v letu 2008 31%). Najvišji delež imajo na Norveškem (leta 2008 62%), najnižji pa v Bolgariji (leta 2008 8%) in Romuniji (leta 2008 9%).

Tabela 12: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za *interakcijo z državnimi organi* v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008)

	2004	2005	2006	2007	2008
Norveška	37	52	57	60	62
Islandija	58	55	61	59	ni pod.
Nizozemska	ni pod.	46	52	55	54
Finska	45	47	47	50	53
Švedska	39	52	ni pod.	53	52
Luksemburg	45	46	46	52	48
Danska	44	ni pod.	43	58	44
Francija	ni pod.	ni pod.	26	41	43
Avstrija	21	29	33	27	39
Estonija	20	31	29	30	34
Nemčija	33	ni pod.	32	43	33
Velika Britanija	22	24	ni pod.	38	32
Slovenija	13	19	30	30	31
Slovaška	25	27	32	24	30
Španija	ni pod.	ni pod.	25	26	29
EU27	ni pod.	23	24	30	28
Irska	14	18	26	32	27
Madžarska	16	18	17	25	25
Malta	ni pod.	19	17	25	20
Litva	10	12	13	18	20
Portugalska	13	14	17	19	18
Belgija	ni pod.	18	30	23	16
Ciper	11	11	13	20	16
Latvija	13	13	25	18	16
Poljska	13	13	ni pod.	15	16
Italija	ni pod.	14	16	17	15
Češka	7	5	17	16	14
Grčija	8	7	9	12	10
Romunija	ni pod.	ni pod.	3	5	9
Bolgarija	5	ni pod.	8	6	8

Uporaba interneta za **iskanje informacij, povezanih z zdravjem**, v EU vsako leto narašča – s 17% leta 2004 na 28% leta 2008. Slovenija je bila sprva (leta 2004 in 2005) nekaj pod evropskim povprečjem, od leta 2005 pa je nad njim oz. vsaj zelo blizu (leta 2008 27%). Izstopa Finska z 51% leta 2008; nad 40% v letu 2008 so še Nizozemska (46%), Luksemburg (44%) ter Norveška in Nemčija (obe 41%). Delež je nizek predvsem v Bolgariji (leta 2008 le 7%, s čimer je edina pod 10%).

Tabela 13: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za *iskanje informacij, povezanih z zdravjem* v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008)

	2004	2005	2006	2007	2008
Finska	33	39	44	47	51
Nizozemska	ni pod.	41	45	45	46
Islandija	40	39	40	44	ni pod.
Luksemburg	41	41	27	48	44
Nemčija	ni pod.	ni pod.	34	41	41
Norveška	29	26	34	37	41
Francija	ni pod.	ni pod.	13	29	39
Danska	27	24	28	38	36
Avstrija	6	16	24	27	32
Švedska	18	23	28	25	32
Madžarska	8	10	17	23	29
EU27	17	16	19	24	28
Slovenija	13	15	22	26	27
Velika Britanija	26	25	18	20	26
Estonija	ni pod.	16	18	26	25
Španija	9	13	19	21	25
Slovaška	18	9	14	16	25
Belgija	ni pod.	19	23	25	24
Latvija	8	7	12	11	24
Malta	ni pod.	16	18	20	23
Portugalska	ni pod.	10	14	18	22
Litva	ni pod.	9	15	19	21
Poljska	5	7	11	13	19
Irska	6	10	8	12	19
Italija	ni pod.	9	12	16	16
Češka	ni pod.	3	10	11	14
Ciper	6	8	11	14	12
Romunija	ni pod.	ni pod.	5	6	11
Grčija	6	2	6	8	10
Bolgarija	3	ni pod.	5	5	7

Narašča tudi raba interneta za **predvajanje ali prenašanje glasbe ali iger**, in sicer je bilo v povprečju leta 2004 v EU 17% oseb, ki so internet uporabljale za ta namen, leta 2007 pa že 22%. Slovenija je bila leta 2004 še na evropskem povprečju, od leta 2005 pa že nad (leta 2007 25%). Visok delež oseb ki internet uporabljajo za glasbo in igre, je predvsem na Nizozemskem (leta 2007 45%), nizek pa v Romuniji (12% v letu 2007).

Tabela 14: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za *predvajanje/prenašanje glasbe ali iger* v državah EU v letih 2004 - 2007 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2007)

	2004	2005	2006	2007
Nizozemska	ni pod.	37	42	45
Islandija	34	29	34	36
Norveška	23	26	37	35
Švedska	23	31	34	35
Finska	38	22	33	34
Luksemburg	29	30	26	33
Danska	19	21	26	33
Estonija	20	24	28	29
Latvija	16	21	24	27
Litva	15	17	24	27
Madžarska	12	17	22	27
Velika Britanija	25	23	24	26
Španija	19	20	23	25
Slovenija	16	24	21	25
Belgija	ni pod.	17	20	23
Slovaška	18	16	18	23
EU27	16	16	18	22
Francija	ni pod.	ni pod.	9	22
Nemčija	15	ni pod.	18	21
Portugalska	13	14	16	21
Ciper	18	15	17	20
Češka	9	9	12	20
Malta	ni pod.	14	17	19
Poljska	14	12	16	17
Avstrija	10	14	15	17
Bolgarija	8	ni pod.	12	16
Grčija	11	8	11	15
Italija	ni pod.	10	11	14
Irska	5	6	11	13
Romunija	5	ni pod.	11	12

Pri rabi interneta za **bančništvo** je opaziti, da je Slovenija v vseh letih (od 2004 z 9% oseb do 2008 z 21% oseb) pod evropskim povprečjem (leta 2004 16%, leta 2008 29%). Trend v večini držav je, da delež posameznikov, ki uporabljajo internetno bančništvo, narašča. Odstotek je bil v letu 2008 sicer najvišji na Norveškem (75%) in Finskem (72%), najnižji pa v Bolgariji in Romuniji (v obeh državah 2%).

Tabela 15: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za *internetno bančništvo* v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008)

	2004	2005	2006	2007	2008
Norveška	55	62	67	71	75
Islandija	54	61	67	72	ni pod.
Finska	50	56	63	66	72
Nizozemska	ni pod.	50	59	65	69
Švedska	40	51	57	57	65
Danska	45	49	57	57	61
Estonija	35	45	48	53	55
Luksemburg	35	37	41	46	48
Francija	ni pod.	ni pod.	18	32	40
Belgija	ni pod.	23	28	35	39
Latvija	12	16	22	28	39
Nemčija	26	ni pod.	32	35	38
Velika Britanija	22	27	28	32	38
Avstrija	18	22	27	30	34
EU27	16	19	21	25	29
Irska	10	13	21	24	28
Litva	7	10	15	21	27
Malta	ni pod.	16	16	22	25
Slovaška	10	10	13	15	24
Slovenija	9	12	16	19	21
Španija	12	14	15	16	20
Poljska	4	6	9	13	17
Češka	5	5	10	12	14
Portugalska	8	8	10	12	14
Italija	ni pod.	8	9	12	13
Madžarska	3	6	8	12	13
Ciper	4	6	6	12	11
Grčija	1	1	2	4	5
Bolgarija	1	ni pod.	1	2	2
Romunija	0	ni pod.	1	2	2

Kar se tiče uporabe interneta za **uporabo storitev v zvezi s potovanji**, je Slovenija (leta 2008 26%) pod evropskim povprečjem (leta 2008 32%). Delež oseb, ki internet uporabljajo za ta namen, je visok na Norveškem (leta 2008 61%) ter Finskem (leta 2008 58%), izjemno nizek pa v Bolgariji (leta 2008 6%) ter Romuniji (leta 2008 7%). Sicer je iz leta v leto več oseb, ki internet uporabljajo za ta namen.

Tabela 16: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za *uporabo storitev v zvezi s potovanji* v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008)

	2004	2005	2006	2007	2008
Norveška	40	47	51	55	61
Islandija	51	54	61	60	ni pod.
Finska	42	48	53	57	58
Luksemburg	43	46	48	55	50
Nizozemska	ni pod.	41	43	48	50
Velika Britanija	43	48	47	46	48
Danska	32	40	45	51	47
Švedska	29	40	45	41	46
Nemčija	32	:	41	45	42
Irska	18	24	37	39	41
Francija	ni pod.	ni pod.	15	30	38
Belgija	ni pod.	ni pod.	30	34	36
Španija	10	13	16	33	35
EU27	21	23	25	31	32
Avstrija	14	20	26	28	32
Slovaška	16	19	21	26	29
Estonija	ni pod.	16	20	21	27
Slovenija	16	21	24	26	26
Češka	11	12	22	25	26
Latvija	9	11	18	18	25
Madžarska	12	13	20	24	23
Malta	ni pod.	17	15	21	22
Italija	ni pod.	14	15	18	20
Ciper	11	13	16	23	18
Grčija	10	9	12	16	17
Litva	5	7	12	14	15
Poljska	8	6	11	11	14
Portugalska	9	10	13	14	12
Romunija	1	ni pod.	4	5	7
Bolgarija	2	ni pod.	4	5	6

Internet se tudi vedno pogosteje uporablja za **iskanje informacij o blagu, storitvah** (v povprečju leta 2004 34% oseb, leta 2008 pa že 50%). Slovenija zaostaja za evropskim povprečjem tudi pri tej aktivnosti (leta 2004 29%, leta 2008 pa 48%). Največ posameznikov je na internetu iskalo informacije o blagu, storitvah na Norveškem (v letu 2008 80%), najmanj pa v Romuniji (leta 2008 17%).

Tabela 17: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za *iskanje informacij o blagu, storitvah* v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008)

	2004	2005	2006	2007	2008
Islandija	72	73	76	78	ni pod.
Norveška	62	67	74	76	80
Nizozemska	ni pod.	70	73	76	76
Švedska	59	70	74	70	75
Danska	59	63	68	68	73
Finska	59	62	67	68	73
Luksemburg	53	61	64	68	69
Nemčija	52	ni pod.	60	63	66
Velika Britanija	49	57	55	62	64
Belgija	ni pod.	43	51	55	58
Francija	ni pod.	ni pod.	36	55	57
Estonija	32	41	44	48	53
Avstrija	36	42	47	47	51
EU27	34	39	41	47	50
Madžarska	19	25	35	43	49
Latvija	19	27	36	39	49
Slovaška	27	30	33	39	49
Slovenija	29	36	42	47	48
Irska	22	29	42	44	46
Španija	30	33	38	42	46
Češka	17	20	32	37	45
Malta	ni pod.	27	26	34	42
Litva	15	22	30	36	37
Portugalska	23	26	30	33	34
Poljska	15	18	25	27	33
Ciper	21	24	27	32	32
Grčija	14	17	23	28	31
Italija	ni pod.	21	23	27	30
Bolgarija	8	ni pod.	13	17	22
Romunija	5	ni pod.	10	12	17

Delež posameznikov, ki so internet v zadnjih 3 mesecih uporabili za **iskanje služb, pošiljanje prijav**, v državah EU rahlo narašča vse od leta 2004 (z 10% na 13% v letu 2008). Odstotek je najvišji na Finskem (leta 2008 26%), najnižji pa v Romuniji (leta 2008 3%). Slovenija je v vseh letih nekaj pod evropskim povprečjem (leta 2004 6%, 2008 pa 10%).

Tabela 18: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za *iskanje služb, pošiljanje prijav* v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008)

	2004	2005	2006	2007	2008
Finska	22	24	26	26	26
Danska	16	19	20	26	23
Norveška	16	18	22	22	22
Švedska	16	23	24	18	22
Islandija	16	16	17	16	ni pod.
Velika Britanija	14	16	16	15	20
Nizozemska	ni pod.	16	19	19	17
Francija	ni pod.	ni pod.	6	13	17
Nemčija	14	:	17	17	16
Latvija	9	10	11	9	16
Estonija	12	18	17	13	15
Madžarska	6	10	12	13	14
EU27	10	10	11	12	13
Slovaška	11	11	10	11	13
Luksemburg	11	12	11	14	12
Španija	ni pod.	ni pod.	ni pod.	10	12
Slovenija	6	7	9	11	10
Litva	4	7	9	10	10
Malta	ni pod.	5	8	10	10
Avstrija	4	6	9	8	9
Irska	3	2	6	7	9
Belgija	ni pod.	8	9	8	8
Poljska	5	5	7	7	8
Portugalska	3	4	5	6	8
Italija	ni pod.	5	6	7	7
Bolgarija	3	:	4	5	7
Grčija	2	2	4	5	5
Češka	3	2	4	4	5
Ciper	3	3	5	5	4
Romunija	1	ni pod.	3	3	3

Vidno je naraščanje rabe interneta za **branje, prenašanje spletnih časopisov, revij** v državah EU, saj je v letu 2004 to počelo 16% Evropejcev, v letu 2008 pa že 25%. Slovenija je pri tej aktivnosti nad povprečjem EU, izjema je leto 2005, ko je z njim poravnana. V letu 2008 je tako za ta namen internet uporabljalo 34% Slovencev. Sicer je najvišji odstotek v letu 2008 na Norveškem (73%), najnižji pa v Romuniji (14%).

Tabela 19: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za *branje, prenašanje spletnih časopisov, revij* v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008)

	2004	2005	2006	2007	2008
Norveška	56	60	65	ni pod.	73
Islandija	61	65	67	67	ni pod.
Finska	37	41	46	50	57
Estonija	38	46	50	50	54
Danska	36	38	46	47	52
Švedska	28	39	41	43	45
Nizozemska	ni pod.	29	36	40	43
Litva	21	24	30	32	43
Luksemburg	28	29	29	42	41
Velika Britanija	18	24	23	22	37
Slovaška	23	23	25	25	34
Slovenija	16	20	24	23	34
Madžarska	14	18	25	28	33
Češka	10	12	19	22	33
Latvija	19	24	27	18	33
Avstrija	16	21	26	24	30
Španija	21	ni pod.	ni pod.	24	27
Malta	ni pod.	14	17	20	27
EU27	16	17	18	21	25
Ciper	17	15	20	22	23
Francija	ni pod.	ni pod.	9	18	22
Nemčija	15	ni pod.	19	21	21
Belgija	ni pod.	13	16	17	21
Portugalska	15	16	16	15	20
Grčija	11	9	14	16	19
Poljska	14	13	16	15	19
Italija	ni pod.	13	13	17	17
Irska	5	4	8	10	17
Bolgarija	7	ni pod.	11	10	15
Romunija	3	ni pod.	7	9	14

Čeprav internet za **telefoniranje ali videokonference** uporablja majhen delež posameznikov v EU (v letu 2007 le 10%), je vidno, da odstotek vsako leto narašča. Slovenija je pod evropskim povprečjem (leta 2007 9%), medtem ko največ oseb internet za telefoniranje uporablja v Luksemburgu (leta 2007 23%), najmanj pa v Grčiji (leta 2007 3%).

Tabela 20: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za *telefoniranje prek interneta, videokonference* v državah EU v letih 2004 - 2007 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008)

	2004	2005	2006	2007
Luksemburg	6	11	16	23
Islandija	9	14	18	22
Nizozemska	ni pod.	5	10	21
Danska	6	9	13	20
Litva	2	4	11	19
Finska	5	10	14	18
Latvija	3	8	14	18
Estonija	ni pod.	10	14	16
Češka	5	6	9	16
Nemčija	2	ni pod.	10	13
Madžarska	2	4	8	13
Norveška	6	8	13	12
Avstrija	2	4	7	12
Slovaška	5	4	7	12
Bolgarija	2	ni pod.	7	11
Belgija	ni pod.	ni pod.	8	10
Poljska	3	5	8	10
EU27	3	4	7	10
Švedska	4	4	9	9
Portugalska	3	3	6	9
Francija	ni pod.	ni pod.	5	9
Slovenija	3	ni pod.	4	9
Velika Britanija	4	5	7	8
Španija	3	4	6	8
Irska	2	3	6	7
Malta	ni pod.	4	4	7
Ciper	3	2	5	6
Italija	ni pod.	2	3	6
Romunija	1	ni pod.	2	4
Grčija	1	1	2	3

Tudi raba interneta za **prodajo blaga, storitev** v EU narašča (s 5% oseb v letu 2004 na 10% v letu 2008). V Sloveniji se je ta delež povečal predvsem od leta 2006 do 2007 (z 9% na 17%), s čimer je Slovenija pri tej aktivnosti nad evropskim povprečjem; natančneje, pred njo je (s 25% v letu 2007) le Nizozemska. Na drugi strani je delež oseb zanemarljiv v Bolgariji, Litvi, Romuniji in na Cipru (povsod v letu 2007 le 1%).

Tabela 21: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za *prodajo blaga, storitev* v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008)

	2004	2005	2006	2007	2008
Nizozemska	ni pod.	14	18	20	25
Danska	5	5	17	22	19
Nemčija	14	ni pod.	20	21	18
Slovenija	2	ni pod.	8	9	17
Švedska	6	10	14	13	15
Velika Britanija	5	8	12	13	15
Finska	8	9	14	13	14
Islandija	6	6	8	12	ni pod.
Luksemburg	5	6	5	12	12
Norveška	4	6	10	8	11
EU27	5	6	9	10	10
Belgija	ni pod.	ni pod.	7	8	10
Francija	ni pod.	ni pod.	ni pod.	7	10
Avstrija	4	4	8	7	7
Poljska	1	1	5	5	7
Malta	ni pod.	1	3	7	5
Estonija	3	4	3	5	5
Madžarska	1	1	3	4	5
Slovaška	2	0	2	2	5
Italija	ni pod.	2	3	4	4
Španija	2	2	3	3	4
Irska	1	1	4	3	3
Litva	0	1	2	1	1
Bolgarija	0	ni pod.	1	1	1
Ciper	0	0	1	1	1
Romunija	0	ni pod.	0	1	1
Češka	ni pod.	ni pod.	5	ni pod.	ni pod.
Portugalska	1	1	1	ni pod.	ni pod.
Grčija	0	1	0	ni pod.	ni pod.
Latvija	1	1	2	2	ni pod.

Glede na delež posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih uporabljali internet **za prenašanje programov**, je Slovenija v vseh letih razen v letu 2008 pod evropskim povprečjem. Največ oseb internet za prenašanje programov uporablja na Švedskem (v letu 2008 30% populacije), najmanj pa v Romuniji (leta 2008 5%). Sicer v splošnem velja, da posamezniki internet vedno pogosteje uporabljajo tudi za prenašanje programov, saj delež skozi leta narašča.

Tabela 22: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za *prenašanje programov* v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2005 - 2008)

	2005	2006	2007	2008
Norveška	25	31	34	42
Švedska	20	24	23	30
Luksemburg	29	28	37	29
Danska	19	25	35	29
Islandija	25	28	29	ni pod.
Velika Britanija	18	15	17	29
Finska	24	27	30	26
Nemčija	ni pod.	25	30	26
Estonija	17	21	23	21
Latvija	8	12	10	21
Španija	ni pod.	ni pod.	21	20
Slovenija	14	18	19	19
Avstrija	12	16	17	19
EU27	13	15	17	19
Madžarska	11	14	17	19
Francija	ni pod.	12	14	19
Malta	9	11	13	18
Nizozemska	22	26	29	17
Belgija	ni pod.	13	15	16
Slovaška	8	10	11	16
Litva	7	13	16	14
Portugalska	9	9	9	14
Irska	5	9	10	13
Poljska	8	12	12	12
Italija	9	9	12	12
Ciper	9	9	11	10
Grčija	5	7	9	10
Češka	3	8	10	8
Bolgarija	ni pod.	4	5	6
Romunija	ni pod.	3	4	5

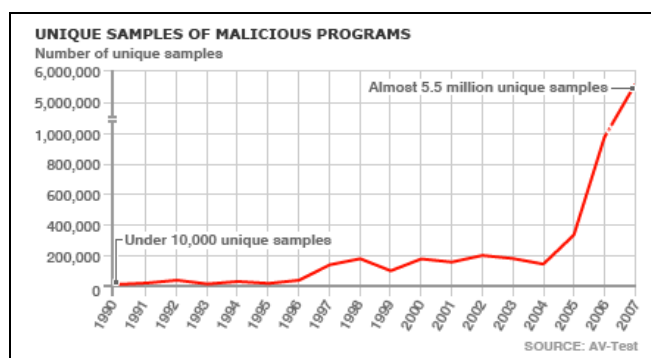
Kar se tiče uporabe interneta za **poslušanje spletnega radia ali gledanje spletne televizije**, je Slovenija od leta 2006 nad evropskim povprečjem (leta 2006 v Sloveniji 15% populacije, v EU27 11%; leta 2008 v Sloveniji 26%, v EU27 20%). Sicer največ oseb internet za ta namen uporablja na Norveškem in Švedskem (leta 2008 42%), najmanj pa v Romuniji (leta 2008 7%).

Tabela 23: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za *poslušanje spletnega radia ali gledanje spletne televizije* v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008)

	2004	2005	2006	2007	2008
Islandija	21	31	43	48	ni pod.
Norveška	21	24	34	37	42
Švedska	13	21	28	33	42
Danska	16	19	27	34	37
Luksemburg	15	19	22	29	36
Finska	12	17	20	24	33
Nizozemska	ni pod.	20	28	35	32
Slovenija	6	10	15	23	26
Velika Britanija	10	15	15	18	26
Latvija	9	11	17	20	24
Francija	ni pod.	ni pod.	10	17	24
Španija	ni pod.	24	ni pod.	17	23
Nemčija	8	ni pod.	12	15	21
Malta	ni pod.	8	10	14	21
EU27	7	10	11	15	20
Estonija	13	15	17	21	19
Litva	8	11	17	20	19
Madžarska	3	7	12	16	18
Poljska	6	6	10	13	18
Portugalska	8	9	11	14	17
Slovaška	6	6	8	11	17
Grčija	4	4	5	8	16
Belgija	ni pod.	ni pod.	11	13	15
Bolgarija	6	ni pod.	11	10	13
Irska	3	4	9	10	13
Češka	3	3	6	8	13
Avstrija	3	5	7	7	13
Ciper	12	9	9	13	12
Italija	ni pod.	5	5	8	9
Romunija	2	ni pod.	4	6	7

2. NEVARNOSTI NA INTERNETU

Varnostna podjetja opozarjajo, da število zlonamernih programov, ki smo jih deležni na internetu, dosega visoke razsežnosti brez primere. Kot primer, leta 2007 so zabeležili skoraj 5.5 milijona različnih zloveških računalniških programov, leta 2006 pa le 973,000 (AV-test 2008).

Slika 2: Število posameznih zloveških računalniških programov (AV-Test 2008)

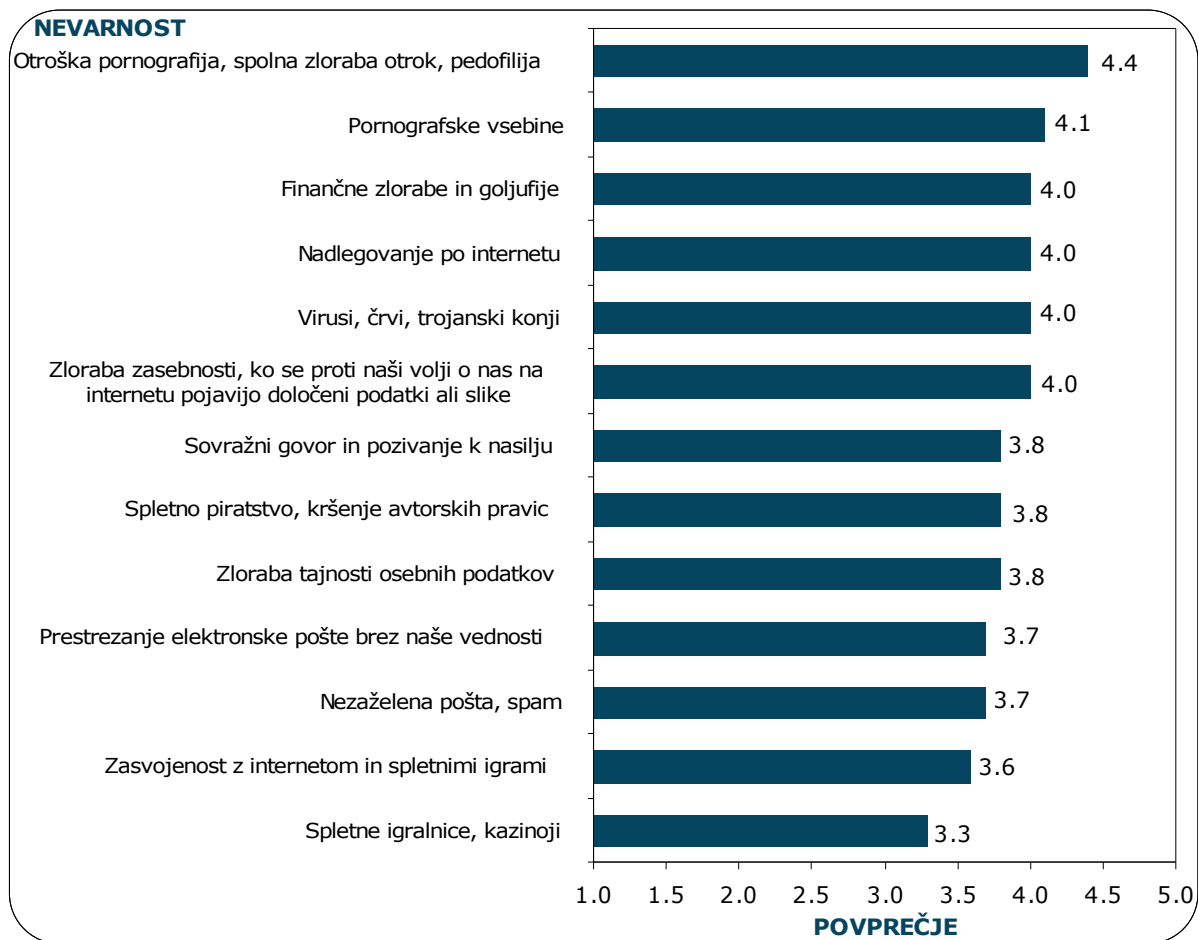
V Sloveniji je bil v letu 2008 delež posameznikov, ki so kot razlog za to, da nimajo dostopa do interneta doma, navedlo skrb za varnost, znašal 10%, v EU27 pa le 5%.

Poglejmo si natančneje, katere nevarnosti, ki prežijo na internetu, se uporabnikom zdijo najbolj problematične. Na prvem mestu je otroška pornografija, spolna zloraba otrok, pedofilija (povprečje 4.4 na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni *sploh ni problem*, 5 pa *zelo velik problem*). Sledijo pornografske vsebine (4.1), virusi, črvi, trojanski konji; zloraba zasebnosti, ko se proti naši volji o nas na internetu pojavijo določeni podatki ali slike ter nadlegovanje preko interneta ter finančne zlorabe (vse s povprečjem 4). Na splošno vse naštetе nevarnosti dosegajo visoke povprečne ocene, še najmanjša nevarnost naj bi bile spletne igralnice, kazinoji (3.3).

Tabela 24: Pregled problematičnosti nevarnosti na internetu – povprečja in frekvenčna porazdelitev (vir podatkov: RIS 2008)

NEVARNOST	\bar{x}	STOPNJA NEVARNOSTI						Skupaj	
		1 – Sploh ni probl.	2 – Ni probl.	3 – Niti niti	4 – Je probl.	5 – Zelo velik probl.	N	%	
		%	%	%	%	%			
Otroška pornografija, spolna zloraba otrok, pedofilija	4.4	5.5	3.6	8.3	11.5	71.1	282	100	
Pornografske vsebine	4.1	5.6	4.3	19.1	21.4	49.6	155	100	
Zloraba zasebnosti, ko se proti naši volji o nas na internetu pojavijo določeni podatki ali slike	4.0	5.0	9.6	13.6	20.4	51.3	157	100	
Virusi, črvi, trojanski konji	4.0	5.5	8.1	16.6	18.8	50.9	123	100	
Nadlegovanje po internetu	4.0	5.3	10.9	16.7	16.5	50.6	154	100	
Finančne zlorabe in goljufije	4.0	5.1	7.1	15.5	24.4	47.8	281	100	
Zloraba tajnosti osebnih podatkov	3.8	5.8	6.5	25.9	23.3	38.5	122	100	
Spletno piratstvo, kršenje avtorskih pravic	3.8	9.9	7.7	16.5	27.3	38.7	156	100	
Sovražni govor in pozivanje k nasilju	3.8	7.8	7.8	25.5	18.2	40.7	277	100	
Nezaželena pošta, spam	3.7	9.3	11.4	18.2	22.9	38.2	124	100	
Prestrežanje elektronske pošte brez naše vednosti	3.7	4.9	8.9	29.4	29.6	27.2	124	100	
Zasvojenost z internetom in spletnimi igrami	3.6	12.3	9.3	17.1	26.9	34.5	123	100	
Spletne igralnice, kazinoji	3.3	13.1	12.8	24.9	26.9	22.2	152	100	

Povprečja nevarnosti so prikazana tudi spodaj. Razvidno je, da vse nevarnosti dosegajo visoke povprečne ocene ter da je med najvišje ter najnižje ocenjeno nevarnostjo majhna razlika (le 1.1 ocene).

Slika 3: Povprečja problematičnosti nevarnosti na internetu (vir podatkov: RIS 2008)

V spodnjih dveh tabelah je pregled povprečij posameznih nevarnosti glede na demografske skupine:

- Kot je razvidno **pri spolu**, ženske vse nevarnosti zaznavajo v večji meri kot moški. Edina izjema je nevarnost *zloraba tajnosti osebnih podatkov, npr. kraja gesel*, ki jo kot večjo vidijo moški.
- **Glede na starost** se izkaže, da večino nevarnosti v največji meri kot problem vidijo najstarejši, tj. tisti, starejši od 64 let. Drugih jasnih trendov ni opaziti – ne moremo trditi, da se s starostjo zaznavanje nevarnosti povečuje oz. zmanjšuje.
- Primerjava po **izobrazbi** pokaže, da v največji meri nevarnosti zaznavajo tisti z osnovno šolo ali manj (izjemi sta nevarnosti *virusi, črvi, trojanski konji* in *spletne igralnice, kazinoji*). Težko govorimo o

izobrazbeni skupini, ki nevarnosti večinoma vidijo kot najmanjše, največkrat so v tej vlogi tisti s poklicno šolo.

- Pri **regijah** opazimo, da ni regije, ki bi nevarnosti zaznavala v večji oz. manjši meri kot ostale.

Tabela 25: Pregled povprečij zaznavanja posameznih nevarnosti glede na spol, starost, izobrazbo in regijo (1) (vir podatkov: RIS 2008)

		otročka pornografija, spolna zloraba otrok, pedofilija	zasvojenost z internetom in spletnimi igrami	zloraba tajnosti osebnih podatkov, npr. kraja gesel	zloraba zasebnosti	prestrazan je elektronske pošte brez naše vednosti	spletno piratstvo, kršenje avtorskih pravic
SPOL	Moški	4.21	3.54	3.88	3.74	3.61	3.49
	Ženski	4.61	3.76	3.73	4.31	3.74	4.04
STAROST	10 do 15	4.16	3.36	3.99	3.98	3.85	4.25
	16 do 24	4.34	3.37	3.64	3.92	3.23	3.39
	25 do 34	4.50	4.26	3.89	3.72	4.00	3.42
	35 do 44	4.40	3.55	3.79	4.17	3.50	3.80
	45 do 54	4.62	3.85	3.84	4.49	3.93	4.33
	55 do 64	4.10	2.95	3.93	4.12	3.41	3.97
	65 do 74	4.58	3.96	3.85	4.45	4.39	4.32
IZOBRAZBA	Osnovna šola ali manj	5.00	4.47	4.47	5.00	4.69	4.75
	Poklicna šola	4.03	3.27	3.54	4.36	3.41	4.07
	Štiriletna srednja šola	4.42	3.58	3.88	3.84	3.80	3.59
	Višja, visoka šola ali več	4.53	4.02	3.99	4.09	3.66	3.78
	Šolajoči	4.37	3.31	3.72	3.90	3.47	3.69
REGIJA	Osrednja Slovenija	4.31	3.27	3.66	4.10	3.35	3.95
	Vzhodno Štajerska	4.27	3.48	3.78	3.60	3.49	3.67
	Savinjska	4.65	4.28	4.43	3.61	4.07	3.89
	Gorenjska	4.47	3.14	3.58	4.33	3.48	4.10
	Goriška	4.75	4.51	3.45	4.40	4.09	3.64
	Obalna	4.59	4.01	4.35	4.38	4.42	3.61
	Dolenjska	4.27	3.32	3.63	3.92	3.30	3.42
	Prekmurje	4.18	3.90	3.74	4.35	4.06	3.22
	Skupaj	4.4	3.6	3.8	4.0	3.7	3.8

Tabela 26: Pregled povprečij zaznavanja posameznih nevarnosti glede na spol, starost, izobrazbo in regijo (2) (vir podatkov: RIS 2008)

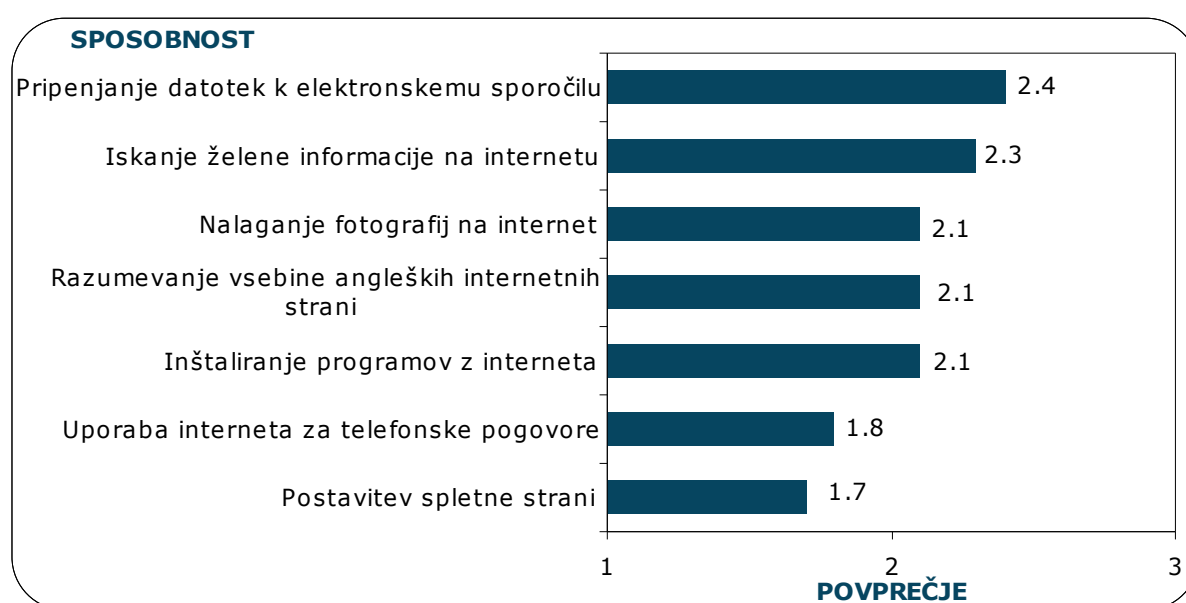
		finančne zlorabe in goljufije	virusi, črvi, trojanski konji	nezažele na pošta, spam	sovražni govor, pozivanje k nasilju	nadlegovanje po internetu	pornografske vsebine	spletne igralnice, kazinoji
SPOL	Moški	3.84	3.95	3.56	3.52	3.73	3.75	3.09
	Ženski	4.24	4.14	3.92	4.03	4.18	4.33	3.55
STAROST	10 do 15	4.09	4.01	3.13	4.04	4.07	4.27	3.67
	16 do 24	3.91	3.38	2.87	3.44	4.10	4.20	2.88
	25 do 34	3.88	4.48	4.21	3.80	3.61	3.72	2.83
	35 do 44	3.88	4.29	4.03	3.48	3.87	4.03	3.42
	45 do 54	4.32	3.74	3.82	4.13	4.20	4.32	4.10
	55 do 64	4.34	4.22	4.22	3.75	4.12	3.69	3.59
	65 do 74	4.32	4.42	4.29	4.29	4.29	4.32	4.35
IZOBRAZBA	Osnovna šola ali manj	4.59	4.06	4.16	5.00	5.00	5.00	2.39
	Poklicna šola	3.80	3.59	3.40	3.61	4.12	4.38	3.72
	Štiriletna srednja šola	3.94	4.37	4.11	3.78	3.73	3.64	3.65
	Višja, visoka šola ali več	4.13	4.27	4.08	3.61	3.64	3.94	3.18
	Šolajoči	4.05	3.86	3.15	3.70	4.13	4.24	3.05
REGIJA	Osrednja Slovenija	3.85	3.80	3.70	3.68	3.95	3.96	3.58
	Vzhodno Štajerska	3.77	4.29	3.93	3.59	3.54	3.96	3.17
	Savinjska	4.42	4.29	4.01	3.90	3.93	4.21	3.34
	Gorenjska	4.36	3.82	3.49	3.95	4.18	4.44	3.45
	Goriška	3.89	4.51	3.89	3.97	4.10	4.21	3.10
	Obalna	4.43	4.45	3.65	4.14	4.60	4.33	3.24
	Dolenjska	3.73	3.02	2.88	3.21	3.83	3.49	2.65
	Prekmurje	4.36	4.05	3.43	3.92	4.07	4.14	3.37
	Skupaj	4.0	4.0	3.7	3.8	4.0	4.1	3.3

3.SPRETNOSTI PRI UPORABI INTERNETA

Nadalje smo uporabnike interneta vprašali, v kolikšni meri zaupajo lastnim spretnostim glede uporabe interneta. Najbolj zaupajo svoji sposobnosti pripenjanja datotek k elektronskemu sporočilu (povprečna ocena 2.4 na lestvici od 1 do 3, kjer 1 pomeni *ne zaupam*, 3 pa *zelo zaupam*) ter iskanju želene informacije na internetu (povprečje 2.3). Sicer večina spretnosti dosega povprečne ocene nad 2, izjema je le uporaba interneta za telefonske pogovore (1.8) in postavitve spletne strani (1.7). Frekvenčna porazdelitev in povprečja za posamezne sposobnosti so v spodnji tabeli ter sliki.

Tabela 27: Zaupanje lastnim sposobnostim glede uporabe interneta – frekvenčna porazdelitev in povprečja (vir podatkov: RIS 2008)

SPOSOBNOST	\bar{x}	STOPNJA ZAUPANJA				Skupaj	
		1 – Ne zaupam	2 – Dokaj zaupam	3 – Zelo zaupam	N	%	
		%	%	%			
Pripenjanju datotek k elektronskemu sporočilu	2.4	11.0	38.9	50.1	511	100	
Iskanju želene informacije na internetu	2.3	3.5	62.1	34.4	544	100	
Inštaliranju programov z interneta	2.1	22.0	50.4	27.6	474	100	
Razumevanju vsebine angleških internetnih strani	2.1	21.2	47.2	31.6	530	100	
Nalaganju fotografij na internet	2.1	26.0	42.4	31.7	433	100	
Uporabi interneta za telefonske pogovore	1.8	34.2	51.2	14.5	389	100	
Postavitvi spletne strani	1.7	41.5	45.9	12.6	391	100	

Slika 4: Povprečja zaupanja sposobnosti glede uporabe interneta (vir: RIS 2008)

V spodnji tabeli je pregled povprečij zaupanja posameznim sposobnostim glede na demografske skupine:

- **Glede na spol** ugotavljamo, da ni razlik ko gre za *iskanje želene informacije, uporabo interneta za telefonske pogovore in razumevanje vsebine angleških internetnih strani*. Na drugi strani pa moški bolj zaupajo lastnim sposobnostim ko gre za *postavitev spletne strani, inštaliranju programov z interneta, nalaganju fotografij na internet in pripenjanju datotek e-pošti*.
- **Pri starosti** opazimo, da lastnim sposobnostim glede uporabe interneta najbolj zaupajo posamezniki, stari med 16 in 34 leti, najmanj pa starejši od 54 let.
- Ko primerjamo posameznike **glede na izobrazbo** večinoma velja, da svojim sposobnostim najbolj zaupajo šolajoči in tisti z višjo, visoko šolo ali več, najmanj pa tisti z osnovno šolo ali manj.
- Pri **regijah** ni skupine, ki bi izstopala v tem, da sposobnostim zaupa v večji oz. manjši meri od ostalih.

Tabela 28: Pregled povprečij zaupanja lastnim sposobnostim glede uporabe interneta glede na spol, starost, izobrazbo in regijo (vir podatkov: RIS 2008)

		Iskanju želene informacije na internetu	Uporabi interneta za telefonske pogovore	Postavitvi spletne stran	Inštaliranju programov v zvezi z internetom	Razumevanju vsebine angleških internetnih strani	Nalaganju fotografij na internet	Pripinjanju datotek k elektronskemu sporočilu
SPOL	Moški	2.33	1.87	1.91	2.17	2.20	2.10	2.45
	Ženski	2.32	1.86	1.59	1.89	2.19	1.82	2.32
STAROST	10 do 15	2.23	1.80	1.76	2.02	2.25	1.81	2.08
	16 do 24	2.31	1.93	1.83	2.32	2.36	2.25	2.57
	25 do 34	2.56	2.13	1.96	2.15	2.33	2.24	2.62
	35 do 44	2.37	1.81	1.68	2.04	2.25	1.97	2.42
	45 do 54	2.24	1.62	1.47	1.56	1.89	1.32	2.15
	55 do 64	2.01	1.53	1.69	1.60	1.76	1.70	2.27
	65 do 74	1.80	1.40	1.11	1.13	1.36	1.27	1.68
IZOBRAZBA	Osnovna šola ali manj	2.08	1.34	2.04	1.52	1.56	1.39	1.97
	Poklicna šola	2.15	1.88	1.75	1.96	1.93	1.92	2.09
	Štiriletna srednja šola	2.39	1.91	1.87	1.98	2.08	1.91	2.42
	Višja, visoka šola ali več	2.43	1.86	1.53	2.04	2.31	2.05	2.62
	Šolajoči	2.33	1.91	1.86	2.20	2.42	2.13	2.42
REGIJA	Osrednja Slovenija	2.34	1.99	1.82	2.05	2.35	2.02	2.40
	Vzhodno Štajerska	2.43	1.76	1.74	2.03	2.25	1.98	2.54
	Savinjska	2.34	1.82	1.85	2.00	1.91	2.06	2.43
	Gorenjska	2.20	1.75	1.79	1.92	2.16	1.87	2.41
	Goriška	2.41	1.80	1.75	2.05	2.19	2.31	2.44
	Obalna	2.14	1.55	1.24	2.05	2.05	1.82	2.14
	Dolenjska	2.33	2.10	2.06	2.30	2.20	2.15	2.40
	Prekmurje	2.20	1.86	1.71	2.13	1.92	1.61	2.12
	Skupaj	2.32	1.87	1.78	2.05	2.19	1.98	2.39

4. UPORABNOST RAZLIČNIH NAČINOV UČENJA ZA DELO Z RAČUNALNIKOM

Anketirancem sta se zdela najbolj uporabna načina učenja za delo z računalnikom s pomočjo družinskih članov ali prijateljev ter učenje s poskusi in napakami (oboje povprečje 3.7 na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni *povsem neuporabno*, 5 pa *zelo uporabno*). Očitno je dober način učenja tudi na delovnem mestu, kjer pomaga usposobljeni sodelavec (3.5). Najmanj uporabno se jim je zdelo učenje na formalnih on-line izobraževalnih tečajih (povpr. 3) ter s pomočjo tiskanih priročnikov (2.9).

Tabela 29: Uporabnost različnih načinov učenja za delo z računalnikom – frekvenčna porazdelitev in povprečja (vir podatkov: RIS 2008)

TRDITEV	\bar{x}	STOPNJA STRINJANJA					Skupaj	
		1 – Povsem neuporab.	2 – Delno uporab.	3 – Sredn. uporab.	4 – Uporab.	5 – Zelo uporab.	N	%
		%	%	%	%	%		
s pomočjo družinskih članov ali prijateljev	3.7	7.0	9.5	20.3	33.1	30.2	523	100
učenje s poskusi in napakami	3.7	7.2	8.1	25.8	30.2	28.8	519	100
na delovnem mestu, kjer vam je pomagal usposobljeni sodelavec	3.5	15.4	6.2	19.7	34.1	24.6	446	100
na tečajih usposabljanja s predavatelji	3.3	14.7	6.6	28.7	34.0	16.0	441	100
s pomočjo interneta, on-line pomoč, tutoriali, brskanje...	3.3	13.0	11.2	30.0	28.7	17.1	503	100
v okviru formalnega šolanja: osnovna, srednja, višja, visoka šola	3.1	17.2	10.5	31.1	24.7	16.6	500	100
na formalnih on-line izobraževalnih tečajih	3.0	22.4	10.2	28.3	28.2	10.9	373	100
s pomočjo tiskanih priročnikov	2.9	17.7	15.4	33.7	20.8	12.4	495	100

Povprečja uporabnosti različnih načinov učenja so prikazana tudi na spodnji sliki. Opaziti je, da so se jim vsi načini učenja zdeli kar uporabni, saj dosegajo visoke povprečne ocene, tudi najmanj uporaben način dosega povprečno oceno 2.9 (torej se vprašanim zdi srednje uporaben). Morda je zanimivo to, da je po mnenju anketirancev učenje s pomočjo interneta, on-line pomoč, tutoriali, brskanje ipd. bolj uporabno od formalnih on-line izobraževalnih tečajev (povprečje 3.3 proti 3).

Slika 5: Povprečja uporabnosti različnih načinov učenja za delo z računalnikom (vir podatkov: RIS 2008)

V spodnji tabeli je pregled povprečij uporabnosti posameznih načinov učenja glede na demografske skupine:

- **Pri spolu** ugotavljamo, da ženske večino načinov učenja vidijo kot koristnejše od moških, izjema so *formalni on-line izobraževalni tečaji, tiskani priročniki* in *s pomočjo interneta, on-line pomočjo, tutoriali, brskanje*.
- **Glede na starost, izobrazbo in regijo** ni skupine, ki bi večino načinov učenja zaznavala kot uporabnejšo oz. manj uporabno od ostalih.

Tabela 30: Pregled povprečij uporabnosti različnih načinov učenja za delo z računalnikom glede na spol, starost, izobrazbo in regijo (vir podatkov: RIS 2008)

		V okviru formalnega šolanja: osnovna, srednja, višja, visoka šola	Na tečajih usposabljanja s predavatelji	Na formalnih on-line izobraževalnih tečajih	Na delovnem mestu, kjer vam je pomagal usposobljeni sodelavec	S pomočjo družinskih članov ali prijateljev	S pomočjo tiskanih priročnikov	S pomočjo interneta, on-line pomoč, tutorali, brskanje ...	Učenje s poskusi in napakami
SPOL	Moški	3.06	3.20	3.08	3.31	3.61	3.02	3.33	3.55
	Ženski	3.29	3.40	2.75	3.49	3.77	2.92	3.17	3.77
STAROST	10 do 15	3.66	3.20	3.06	3.16	4.00	3.35	3.64	4.02
	16 do 24	3.58	3.21	3.03	3.39	3.62	2.74	3.66	3.50
	25 do 34	2.91	3.44	3.10	3.35	3.73	3.03	3.34	4.00
	35 do 44	2.98	3.09	2.91	3.30	3.31	2.90	3.25	3.70
	45 do 54	2.80	3.51	2.69	3.58	3.78	2.99	2.44	3.24
	55 do 64	2.63	3.44	2.32	3.80	3.86	2.93	2.50	3.10
	65 do 74	2.84	3.80	2.49	3.49	4.25	3.50	2.81	2.99
IZOBRAZBA	Osnovna šola ali manj	2.97	3.93	4.07	2.75	3.94	3.17	3.52	3.69
	Poklicna šola	2.68	2.42	2.44	2.81	3.82	3.02	2.97	3.23
	Štiriletna srednja šola	3.22	3.43	2.97	3.53	3.43	2.77	2.90	3.30
	Višja, visoka šola ali več	2.74	3.49	2.86	3.98	3.64	3.19	3.25	4.06
	Šolajoči	3.58	3.33	3.03	3.20	3.78	3.00	3.65	3.82
REGIJA	Osrednja Slovenija	3.18	3.06	2.90	3.27	3.86	2.94	3.17	3.68
	Vzhodno Štajerska	3.38	3.63	2.96	3.27	3.54	2.92	3.35	3.63
	Savinjska	3.40	3.45	3.44	3.68	3.29	3.09	3.32	3.33
	Gorenjska	3.12	2.98	2.47	3.27	3.88	2.94	3.26	3.40
	Goriška	2.59	3.40	2.94	3.26	3.92	3.30	3.39	4.21
	Obalna	2.70	3.18	2.75	3.57	3.89	3.07	3.41	3.91
	Dolenjska	3.25	3.32	3.06	3.31	3.24	2.89	3.18	3.61
	Prekmurje	3.11	3.52	2.77	3.91	3.63	2.90	3.23	3.62
	Skupaj	3.16	3.30	2.94	3.39	3.68	2.98	3.26	3.65

5. PRILOGE

5.1. Metodologija

5.1.1. Priprava vzorca in zbiranje podatkov

Ugotovitve v poročilu temeljijo na podatkih, zbranih z reprezentativno telefonsko anketo julija 2008. Z metodo računalniško podprtega telefonskega anketiranja je bilo anketiranih 878 posameznikov v starosti od 10 do 75 let. Iz gospodinjstva so bili respondenti izbrani po metodi zadnjega rojstnega dne.

Pri uteževanju je bil na osnovi populacijskih podatkov o starosti, izobrazbi, spolu, regiji, naselju in statusu opravljen postopek prilagajanja kontrolnim spremenljivkam – *raking*. Poleg navedenih spremenljivk (margin) sta bili upoštevani tudi interakciji *spola in starosti* ter *izobrazbe in zaposlitvenega statusa*. V vseh navedenih kontrolnih spremenljivkah se torej vzorec ujema s slovensko populacijo.

Pri podrobnejših analizah gre pogosto za majhno število enot, zato so v tabelah vpeljane naslednje oznake, ki jih velja upoštevati tudi, kadar niso eksplicitno zapisane:

- - *nesprejemljivo nenatančna ocena, navedena zgolj za ilustracijo (manj kot 10 enot)*
- (()) - zelo nenatančna ocena (med 10 in 20 enot)*
- () - nenatančna ocena (med 20 in 30 enot)*

Majhne celice torej služijo zgolj kot ilustracija, nikakor pa ne kot osnova za posplošeno trditev.

5.1.2. Merski inštrument

Merski inštrument je bil anketni vprašalnik. Sestavljen je bil iz vsebinskih sklopov, ki so se navezovali na internet, na koncu pa je bilo zastavljenih tudi nekaj demografskih vprašanj.

Ker v poročilu ne obdelujemo celotnega vprašalnika, si natančneje pogledjmo le tiste sklope, ki jih analiziramo tukaj. Naj že na začetku omenimo, da so bila vsa analizirana vprašanja zastavljena le uporabnikom¹ interneta;

- pogostost rabe interneta za določene namene,
- blogi,
- nevarnosti na internetu,
- spretnosti pri uporabi interneta,
- uporabnost različnih načinov učenja za delo z računalnikom.

5.2. Opis vzorca

Na anketo je odgovarjalo 878 anketirancev, od tega jih je 69% uporabnikov interneta. Med uporabniki interneta je večina tistih, ki ga uporabljajo večkrat dnevno (69.1%), medtem ko je tistih, ki internet uporabljajo skoraj vsak dan ter nekajkrat tedensko približno enako (13.2% oz. 12.2%). Le peščica uporabnikov je takih, ki internet uporablja manj kot enkrat na mesec (0.7%).²

¹ Kot uporabnike interneta smo definirali tiste, ki ga uporabljajo vsaj nekajkrat mesečno.

² Vsi podatki so neutrženi.

		NEUTEŽENI P.		UTEŽENI P.	
		N	%	N	%
SPOL	Moški	430	49.0	435	49.5
	Ženski	448	51.0	443	50.5
	Skupaj	878	100	878	100
STAROST	10 do 14	30	3.4	57	6.6
	15 do 19	88	10.1	73	8.3
	20 do 24	77	8.8	72	8.2
	25 do 29	71	8.1	76	8.7
	30 do 39	123	14.1	146	16.7
	40 do 49	121	13.9	149	17.1
	50 do 59	152	17.4	132	15.1
	60 do 65	103	11.8	72	8.3
	66 do 75	108	12.4	95	10.9
	Skupaj	873	100	872	100
REGIJA	Osrednja Slovenije	267	30.4	267	30.4
	Vzhodno Štajerska	171	19.5	170	19.3
	Savinjska	87	9.9	103	11.7
	Gorenjska	84	9.6	83	9.5
	Goriška	50	5.7	50	5.7
	Obalna	60	6.8	59	6.8
	Dolenjska	95	10.8	84	9.5
	Prekmurje	64	7.3	62	7.0
	Skupaj	878	100	878	100
IZOBRAZBA	osnovna šola ali manj	77	8.8	160	18.3
	poklicna šola	138	15.8	214	24.5
	štiriletna srednja šola	248	28.3	205	23.5
	višja, visoka šola ali več	217	24.8	127	14.5
	šolajoči	195	22.3	166	19.1
	Skupaj	875	100	872	100
AKTIVNOSTDELOVNA	učenec, dijak, vajenec	102	11.7	121	13.9
	študent	93	10.7	46	5.3
	zaposlen	397	45.6	440	50.5
	neaktiven	279	32.0	264	30.3
	Skupaj	871	100	870	100
ZAKONSKI STAN	samski	231	30.1	219	29.3
	poročen	373	48.6	359	48.0
	izvenzakonska zveza	67	8.7	77	10.3
	ločen(a)	40	5.2	29	3.9
	Poročen, a živi ločeno	2	0.3	2	0.2
	vdovec, vdova	55	7.2	63	8.4
	Skupaj	768	100	749	100
POGINETARABA	Da	606	69.0	558	63.6
	Ne	272	31.0	320	36.4
	Skupaj	878	100	878	100
POGINTARABA	Večkrat dnevno	419	69.1	369	66.1
	Skoraj vsak dan	80	13.2	73	13.1

OSTOST RABE INTERNETA	Nekajkrat tedensko	74	12.2	79	14.1
	Nekajkrat mesečno	29	4.8	31	5.6
	Manj kot enkrat na mesec	4	0.7	6	1.0
	Skupaj	606	100	558	100

6. KAZALO TABEL

Tabela 1: Pogostost rabe interneta za določene storitve v tipičnem mesecu – frekvenčna porazdelitev (vir podatkov: RIS 2008).....	6
Tabela 2: Pregled deležev posameznikov, ki so uporabljali internet za določene namene v letu 2008 (vir podatkov: SURS 2008).....	8
Tabela 3: Pregled deležev posameznikov, ki so vsaj enkrat uporabili internet za določene namene v letu 2008 (vir podatkov: RIS 2008).....	10
Tabela 4: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za pošiljanje ali prejemanje e-pošte v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008).....	12
Tabela 5: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za komunikacijo v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008).....	13
Tabela 6: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za formalizirane izobraževalne aktivnosti (šola, univerza itd.) v državah EU v letih 2004 - 2006 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008).....	14
Tabela 7: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za izobraževalne tečaje, povezane z zaposlitvenimi možnostmi v državah EU v letih 2004 - 2006 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2006).....	15
Tabela 8: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za po-izobraževalne tečaje v državah EU v letih 2004 - 2006 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2006).....	16
Tabela 9: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za pridobitev informacij s spletnih strani državnih organov v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008).....	17
Tabela 10: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za prenašanje uradnih obrazcev v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008).....	18
Tabela 11: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za pošiljanje izpolnjenih obrazcev v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008).....	19
Tabela 12: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za interakcijo z državnimi organi v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008).....	20
Tabela 13: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za iskanje informacij, povezanih z zdravjem v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008).....	21

Tabela 14: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za predvajanje/prenašanje glasbe ali iger v državah EU v letih 2004 - 2007 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2007).....	22
Tabela 15: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za internetno bančništvo v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 – 2008).....	23
Tabela 16: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za uporabo storitev v zvezi s potovanji v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 – 2008).....	24
Tabela 17: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za iskanje informacij o blagu, storitvah v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008).....	25
Tabela 18: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za iskanje služb, pošiljanje prijav v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008).....	26
Tabela 19: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za branje, prenašanje spletnih časopisov, revij v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008).....	27
Tabela 20: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za telefoniranje prek interneta, videokonference v državah EU v letih 2004 - 2007 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008).....	28
Tabela 21: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za prodajo blaga, storitev v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008).....	29
Tabela 22: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za prenašanje programov v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2005 - 2008).....	30
Tabela 23: Pregled deležev posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih vsaj enkrat uporabili internet za poslušanje spletnega radia ali gledanje spletne televizije v državah EU v letih 2004 - 2008 (vir podatkov: Eurostat 2004 - 2008).....	31
Tabela 24: Pregled problematičnosti nevarnosti na internetu – povprečja in frekvenčna porazdelitev (vir podatkov: RIS 2008).....	33
Tabela 25: Pregled povprečij zaznavanja posameznih nevarnosti glede na spol, starost, izobrazbo in regijo (1) (vir podatkov: RIS 2008).....	35
Tabela 26: : Pregled povprečij zaznavanja posameznih nevarnosti glede na spol, starost, izobrazbo in regijo (2) (vir podatkov: RIS 2008).....	36
Tabela 27: Zaupanje lastnim sposobnostim glede uporabe interneta – frekvenčna porazdelitev in povprečja (vir podatkov: RIS 2008).....	37
Tabela 28: Pregled povprečij zaupanja lastnim sposobnostim glede uporabe interneta glede na spol, starost, izobrazbo in regijo (vir podatkov: RIS 2008).....	39
Tabela 29: Uporabnost različnih načinov učenja za delo z računalnikom – frekvenčna porazdelitev in povprečja (vir podatkov: RIS 2008).....	40
Tabela 30: Pregled povprečij uporabnosti različnih načinov učenja za delo z računalnikom glede na spol, starost, izobrazbo in regijo (vir podatkov: RIS 2008).....	42

7. KAZALO SLIK

Slika 1: Frekvenčna porazdelitev pogostosti rabe interneta za posamezne namene (vir podatkov: RIS 2008).....	7
Slika 2: Število posameznih zloveščih računalniških programov (AV-Test 2008).....	32
Slika 3: Povprečja problematičnosti nevarnosti na internetu (vir podatkov: RIS 2008).....	34
Slika 4: Povprečja zaupanja sposobnosti glede uporabe interneta (vir: RIS 2008).....	37
Slika 5: Povprečja uporabnosti različnih načinov učenja za delo z računalnikom (vir podatkov: RIS 2008).....	41